Програм допунске наставе 5. разред
из историје
за 2026-2030. годину

Број часова по теми	**Садржаји програма за допунску наставу 5. разред**	**Циљ-савладавање образовних исхода и стандарда и кључних појмова основног нивоа** Образовни максимум по теми-исходи	**Начин реализације и врсте активности програма**	**Међупредметне компетенције**
3	**Основи проучавања прошлости** Прошлост Време Историја, наука о прошлости	- Разликује појмове историја, историјски извор, прошлост - Наводи питања на која историја треба да одговори - Именује врсте историјских извора - Именује где се чувају писани, а где материјални историјски извори - Разликује и препознаје појмове: век, деценија, миленијум, ера, датум - Одређује, уз помоћ наставника, ком веку припадају одређене године - Уме да напише датум - Зна којим догађајем и када почиње хришћанска ера - Препознаје на једноставним примерима, уз помоћ наставника, временске одреднице - Показује на линији времена године пре и после нове ере - Наводи поделу прошлости - Именује историјске периоде - Ређа историјске периоде исправним хронолошким редоследом	Објашњавање појма прошлости, хронолошких одредница, временских јединица у историји и вежбање на задатим и самостално задатим примерима; размена у пару	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење
1	**Праисторија** Основне одлике праисторије Основне одлике праисторије и Централни Балкан у праисторији	- Репродукује хронолошке оквире праисторије (постанак човека-постанак писма) - Именује праисторијска налазишта у Србији: Лепенски Вир и Винчу - Именује најзначајнија открића праисторије: ватра, точак, метал - На карти, уз помоћ наставника, уме да покаже главна праисторијска налазишта у Србији - Уме у локалном музеју, на локалитету, у књизи, да покаже историјски извор везан за праисторију	Објашњавање праисторије у њеним главним карактеристикама Уочавање карактеристика праисторије на основу слика, фотографија, експоната Показивање на карти локалитета из праисторије у Србији Вежбање на задатим примерима самостално и у пару	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење
2	**Стари исток** Основна обележја Старог истока Основна обележја Старог истока Култура народа	-Именује хронолошке границе Старог века -Уме, уз помоћ наставника, да објасни настанак првих држава у долинама Нила, Тигра и Еуфрата (IV миленијум п.н.е) -Уме на карти да покаже, уз помоћ наставника, Египат и Нил; Месопотамију, Тигар и Еуфрат - Разликује појмовеа роб и робовласник - Препознаје титуле владара: цар, фараон - Препознаје на слици пирамиду - Именује политеизам и монотеизам - Објашњава разлику између политеизма и монотеизма	Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, одговарање на питања; -Сналажење на историјској карти - Израда и проналажење информација на ленти времена - Анализа и тумачење историјских извора	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Решавање проблема Естетичка компетенција

	Старог истока	- Препознаје на примерима врсте писама Старог истока (пре свега алфабет) - Именује Библију - Именује Јевреје и повезује их са монотеизмом - Јудаизмом, Библијом и Јерусалимом	- Припремање за контролни	
2	**Античка Грчка** Најстарији период грчке историје Грчки полиси - Спарта и Атина Грчко-персијски ратови и Пелопонески ратови Грчка култура Грчка култура Хеленистичко доба и његова култура		Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, одговарање на питања, анализа сликовног материјала, читање, тумачење и анализа писаних историјских извора, гледање филмова, израда ленти времена -Сналажење на историјској карти - Израда и проналажење информација на ленти времена - Анализа и тумачење историјских извора - Припремање за контролни	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција
2	**Антички Рим** Постанак Рима Рим, светска сила Старог века Рим у доба Царства Пад Западног Римског царства Римска култура Хришћанство	- Показује на карти, уз помоћ наставника: Италију и Рим, територију Римске државе у њеном највећем обиму, Сингидунум, Наисус, Сирмијум, Гамзиград, Константинопоље, Јерусалим - На ленти времена, препознаје периоде римске историје - Разликује и препознаје појмове Република, Провинција , роб и робовласник - Именује Сенат и Народну скупштину, као главне органе власти у Римској републици, - Зна ко је Гај Јулије Цезар, Октавијан Август и Константин Велики (306-337) - Описује римску војску на основу слике војника - Зна шта је то Трајанова табла - Наводи хронолошке одреднице Римског царства - Именује Римске провинције на тлу Србије, тј. уме, уз помоћ наставника, да прочита њихове називе на карти - Именује годину и век када је био пад Западног Римског царства (476.г) - Објашњава ко су варвари и шта је то Велика сеоба народа - Примењује појам политеизам на примеру римске религије - Именује римске богове: Јупитера, Марса и Венеру - Повезује Хришћанство са монотеизмом	Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, одговарање на питања, анализа сликовног материјала, читање, тумачење и анализа писаних историјских извора, гледање филмова, израда ленти времена -Сналажење на историјској карти - Израда и проналажење информација на ленти времена - Анализа и тумачење историјских извора - Припремање за контролни	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Сарадња

		- Именује оснивача хришћанства (Исус Христос) - Наводи, уз помоћ наставника, ко су апостоли и јеванђелисти и у чему је њихов значај - Именује свету књигу хришћана (Библија) и из чега се састоји (Стари и Нови завет) - Препознаје на примерима симболе хришћанства - Израђује, уз помоћ наставника, линију времена, на којој се налазе, оснивање Рима, фазе развоја Римске државе, подела Римског царства, Пад Западног римског царства, Миланski едикт, владавине Цезара, Октавијана Августа и цара Константина, оснивање Цариграда, Пунске ратове и пролазак Хуна кроз Врата народа - Проналази једноставне историјске информације у кратким текстовима		

Програм допунске наставе 6. разред
из историје
за 2026-2030. годину

Број часова по теми	**Садржаји програма за допунску наставу 6. разред**	**Циљ-савладавање образовних исхода и стандарда и кључних појмова основног нивоа** Образовни максимум по теми-исходи	**Начин реализације и врсте активности програма**	**Међупредметне компетенције**
2	**Основи проучавања прошлости**	- Разликује појмове историја, историјски извор, прошлост - Наводи питања на која историја треба да одговори - Именује врсте историјских извора - Именује где се чувају писани, а где материјални историјски извори - Разликује и препознаје појмове: век, деценија, миленијум, ера, датум - Одређује, уз помоћ наставника, ком веку припадају одређене године - Зна којим догађајем и када почиње хришћанска ера - Препознаје на једноставним примерима, уз помоћ наставника, временске одреднице - Показује на линији времена године пре и после нове ере - Наводи поделу прошлости - Именује историјске периоде - Ређа историјске периоде исправним хронолошким редоследом	Утврђивање хронолошких одредница историјских периода, временских јединица у историји и вежбање на задатим и самостално задатим примерима; размена у пару Утврђивање врста историјских извора, места чувања, вежбање на историјским изворима за средњи век и рано нови век Посећивање актуелних изложби	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење
3	**Европа, Средоземље и српске земље у раном средњем веку**	- Именује кључне личности овог периода: Јустинијан, Карло Велики, кнез Властимир, цар Симеон, - На карти, уз помоћ наставника, уме да покаже главне локалитете у Европи и Србији - Именује хришћанство и ислам и зна да препозна њихове верске објекте - Повезује робовласништво са старим веком и феудализам са средњим веком - Препознаје и објашњава значај српске средњовековне државности и издваја најистакнутије владарске породице: Властимировићи, Војислављевићи, Вукановићи - Препознаје на примеру ћирилично писмо	Објашњавање раног средњег века у његовим главним карактеристикама Уочавање карактеристика раног средњег века на основу карте, слика, фотографија, експоната Показивање на карти Вежбање на задатим примерима самостално и у пару	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење
5	**Европа, Средоземље и српске земље у позном средњем веку**	-Именује хронолошке границе Средњег века -Уме, уз помоћ наставника, да објасни значај српских династија Немањић, Лазаревић и Бранковић -Уме на карти да покаже, уз помоћ наставника, ширење и распадање српске државе, место Маричке и Косовске битке - Наводи кључне личности овог периода: Барбароса, Ричард Лавље Срце,Саладин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, краљ Милутин, Стефан Душан, кнез Лазар и кнегиња Милица, Тврткo I Котроманић, Стефан Лазаревић, деспот Ђурађ, султанија Мара, Ђурађ Кастриот Скендербег, Балшићи, Црнојевићи, Мехмед II Освајач. -Именује најзначајније задужбине Немањића	Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, израда и одговарање на питања Вежбање на задатим примерима	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Решавање проблема Естетичка компетенција

4	**Европа, свет и српске земље у раном новом веку (Прединдустријско доба)**		Објашњавање кључних појмова, показивање на карти, одговарање на питања, анализа сликовног материјала, читање и тумачење писаних историјских извора, гледање филмова, израда ленти времена	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција

Програм допунске наставе 7. разред
из историје
за 2026-2030. годину

Број часова по теми	**Садржаји програма за допунску наставу 7. разред**	**Циљ-савладавање образовних исхода и стандарда и кључних појмова основног нивоа** Образовни максимум по теми-исходи	**Начин реализације и врсте активности програма**	**Међупредметне компетенције**
2	Европа у XIX веку		Објашњавање и именовање основних појмова везаних за капитализам Читање одломака из књиге и анализирање-учимо учење Коришћењем књиге и историјске карте, као и прављењем паноа научити и утврдити основне чињенице и појмове везане за Први и Други српски устанак, Карађорђевиће, Обреновиће и Петровиће	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција

Програм допунске наставе 8. разред
из историје
за 2026-2030. годину

Број часова по теми	**Садржаји програма за допунску наставу 8. разред**	**Циљ-савладавање образовних исхода и стандарда и кључних појмова основног нивоа** Образовни максимум по теми-исходи	**Начин реализације и врсте активности програма**	**Међупредметне компетенције**
3	Национална историја XX век	– препознаје основне карактеристике различитих идеологија; - наводи кључне појмове, догађаје и личности	Објашњавање основних појмова, улоге истакнутих личности, догађаја Читање одломака из књиге и анализирање-учимо учење Уочавање и именовање кључних појмова у тексту уџбеника Анализа филмова Играње квизова	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење Дигитална компетенција
3	Општа историја XX век			
3	Историјска карта	- анализирање и упоређивање прошлости и садашњости - проналажење главних историјских појмова на карти	-вежбање на историјским картама	Рад са подацима и информацијама Компетенција за учење